

Míľníky Slovenského Červeného kríža

Činnosť Červeného kríža na našom území sa datuje ešte pred vznik Československej republiky. V roku 1879 v Uhorsku, bola založená spoločnosť Červeného kríža. Na území Slovenska postupne vznikali jej pobočky v mestách ako Banská Štiavnica, Nitra, Bratislava a Košice.

Aj počas prvej svetovej vojny sa na našom území organizačne rozvíjala pomoc Červeného kríža v nemocniciach a lazaretach. Takmer vo všetkých slovenských mestách pracovali dobrovoľné sestry Červeného kríža. 28. októbra 1918 vznikla prvá Československá republika.

Stiahnuť časovú os

1919

6. februára 1919 vznikla prvá spoločnosť Červeného kríža Čechov a Slovákov – Československý Červený kríž (ČSČK). Jeho predsedníčkou sa stala Alica G. Masaryková, dcéra československého prezidenta Tomáša Garrigua Masaryka, ktorý bol tiež čestným prezidentom ČSČK.

V liste pre Alicu T.G. Masaryk napísal : „Uznávajúc nutnosť vybudovať ústrednú organizáciu Československého Červeného kríža pre celú republiku, menujem Ťa, predsedníčkou Československého Červeného kríža a poverujem Ťa, aby si ihneď vykonala všetko, čo je potrebné na zorganizovanie tejto inštitúcie a na to, aby ČSČK mohol bezodkladne začať svoje pôsobenie a nadviazať styk medzinárodnou organizáciou Červeného kríža na základe Ženevskej dohody a dodatočných medzinárodných zmlúv.“

100
ROKOV
SPOLU
POMÁHAME
1919 – 2019

Činnosť Červeného kríža na našom území pred vznikom Československa

1881 - prvé stopy činnosti Červeného kríža na území Slovenska – zemská pobočka Spoločnosti ČK krajín Svätej maďarskej koruny, vznik župných a mestských výborov a mestských obvodov Červeného kríža

28. október 1918 - Vznik Československa

„Uznávajúc nutnosť vybudovať ústrednú organizáciu Československého Červeného kríža pre celú republiku, menujem Ťa predsedníčkou Československého Červeného kríža a poverujem Ťa, aby si ihneď vykonala všetko, čo je potrebné na zorganizovanie tejto inštitúcie a na to, aby ČSČK mohol bezodkladne začať svoje pôsobenie a nadviazať styk s medzinárodnou organizáciou Červeného kríža na základe Ženevskej dohody a dodatočných medzinárodných zmlúv.“
T. G. Masaryk v liste Alici G. Masarykovej

jún 1919 – vzniklo riaditeľstvo Slovenskej divízie ČSČK, sídlo bolo najprv v Bratislave, neskôr v Trenčíne, od roku 1924 sídlila Slovenská divízia v Turčianskom Sv. Martine

26. január 1920 – vznik Dorastu ČSČK (predchodca dnešnej Mládeže SČK) – prvá jednotná detská a mládežnícka organizácia v Československu zacielená na osvetu a zlepšenie zdravia detí

príspevky sirotincom, chudobincom, nemocniciam, internátom a jednotlivcom (vdovy, siroty, invalidi)

budovanie sociálno-zdravotných domov, poradní, dispensárov, ozdravovní

pátracia služba pre vojakov a ich príbuzných

v 30- rokoch Slovenský výbor ČSČK organizoval ošetrovateľské kurzy po celom Slovensku. Vznik odborov dobrovoľných sestier ČK, ktoré poskytujú prvú pomoc a školia obyvateľstvo v poskytovaní prvej pomoci

1919

6. február 1919 – vznikla prvá národná spoločnosť Červeného kríža Čechov a Slovákov - Československý Červený kríž (ČSČK), ktorého predsedníčkou sa stala Alica G. Masaryková, dcéra československého prezidenta Tomáša Garrigua Masaryka (T. G. Masaryk bol čestným prezidentom ČSČK)

5. máj 1919 - vznikla Liga spoločností Červeného kríža, v roku 1991 bola premenovaná na Medzinárodnú federáciu spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca

1. december 1919 – Medzinárodný výbor Červeného kríža uznal ČSČK

1920

11. január 1920 – ČSČK sa stal členom Ligy spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca

v prvom období Československý Červený kríž zameriaval svoju činnosť na pomoc pri budovaní zdravotníctva, šírenie zdravotníckej osvetu a sociálno-charitatívnu činnosť

pomoc počas vysťahovaleckej vlny – poradne, stravovne, ubytovne

výrazná zásluha na likvidovaní a prevencii epidémií

1926

v roku 1926 s pomocou prezidentky Alice Masarykovej a spolku Živena bol v Martine otvorený Ústav Milana Rastislava Štefánika – škola pre výchovu sociálnozdravotníckych pracovníkov na Slovensku. To umožnilo rozšíriť kurzy pre dobrovoľné sestry ČK, slúžilo rozvoju samaritánskej činnosti a rozvoju zdravotníckej výchovy obyvateľstva

1930

pomoc v prvých rokoch činnosti prichádza aj zo zahraničia – z Britského kráľovstva, USA, Francúzska, Kanády, Švajčiarska, materiálna aj zdravotnícka pomoc národných spoločností Červeného kríža týchto krajín

5. mája 1919 bola založená Liga spoločností Červeného kríža, v roku 1991 bola premenovaná na Medzinárodnú federáciu spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca.

V júni 1919 vzniklo riaditeľstvo Slovenskej divízie ČSČK, sídlo bolo v Bratislave neskôr ho presunuli do Trenčína. Od roku 1924 sídlila Slovenská divízia už v Turčianskom Sv. Martine.

1. decembra 1919 Medzinárodný výbor Červeného kríža uznal ČSČK.

1920

11. januára 1920 sa Československý Červený kríž stal členom Ligy spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca.

26. januára 1920 vznikol Dorast ČSČK (predchodca dnešnej Mládeže SČK) čo predstavovalo prvú jednotnú detskú a mládežnícku organizáciu v Československu zameranú na osvetu a zlepšenie zdravia u detí.

V prvom období ČSČK zameriaval svoju činnosť na pomoc pri budovaní zdravotníctva, šírenie zdravotníckej osvetu a sociálno-charitatívnu činnosť. Zbierali sa príspevky pre sirotince, chudobince, nemocnice, internáty, ale aj jednotlivcov (vdovy, siroty, invalidov). Počas vysťahovaleckej vlny zabezpečoval poradne, stravovne a ubytovne pre migrantov. Postupne sa začali budovať sociálno-zdravotné domovy, poradne, ozdravovne. Mali výraznú zásluhu na likvidovaní a prevencii epidémií, založili pátraciu službu pre vojakov a ich príbuzných.

V roku 1926 s pomocou prezidentky Alice Masarykovej a spolku Živena bol v Martine otvorený Ústav Milana Rastislava Štefánika, čo bola prvá škola sociálno-zdravotníckych pracovníčok na Slovensku. To umožnilo rozšíriť kurzy pre dobrovoľné sestry Červeného kríža, slúžilo rozvoju samaritánskej činnosti a rozvoju zdravotníckej výchovy obyvateľstva.

V 30-tych rokoch Slovenský výbor ČSČK organizoval ošetrovateľské kurzy po celom Slovensku. Vznikli odbory dobrovoľných sestier ČK, ktoré poskytovali prvú pomoc a školili obyvateľstvo v poskytovaní prvej pomoci.

V prvých rokoch činnosti ČSČK prišla k nám aj pomoc so zahraničia ako napr. z Britského kráľovstva, USA, Francúzska, Kanady, Švajčiarska. Materiálna alebo zdravotnícka pomoc národných spoločností z týchto krajín bola pre nás veľkou pomocou.

1939

V období druhej svetovej vojny v roku 1939 sa rozpadol ČSČK a vznikol Slovenský Červený kríž, ktorý rozvíjal činnosť v špecifických podmienkach ovplyvnených politicko-spoločenskou situáciou.

1940

V roku 1940 bola založená spoločnosť ČSČK v Londýne, ktorá organizovala sociálnu a samaritánsku pomoc českým a slovenským vojakom na západnom fronte. Robili aj zbierky pre domáce obyvateľstvo. Organizovali dobrovoľné darcovstvo krvi, poskytovali ošetrovateľské a samaritánske služby.

1944

V auguste 1944 bol Slovenský Červený kríž aktívny v zdravotníckej pomoci počas Slovenského národného povstania. Starali sa o ranených aj utečencov, poskytovali materiálnu a zdravotnú pomoc partizánskym a vojenským skupinám. Venovali sa prevencii pred epidémiami, sanitnému vlaku, charitatívnej činnosti, budovali záchytné stanice pre evakuovaných občanov a organizovali stravovacie akcie.

1945

9. mája 1945 bol obnovený ČSČK a jeho poslanie, obnovila sa i divízia ČSČK pre Slovensko. Ďalej sa venovali všestrannej humanitárnej pomoci, sociálnej a samaritánskej činnosti pre domáce obyvateľstvo, zajatcov a repatriantov. Založili pátraciu službu Červeného kríža, poskytovali ošetrovateľskú, sociálnu pomoc a poradenstvo. Začalo sa vydávanie časopisu Zvesti Červeného kríža.

1948

8. mája 1948 prvýkrát na návrh ČSČK sa zorganizovali oslavy Svetového dňa Červeného kríža a

V období 2. svetovej vojny v roku 1939 – rozpad ČSČK, vzniká Slovenský Červený kríž – rozvíjal činnosť v špecifických podmienkach ovplyvnených politicko-spoločenskou situáciou

organizovanie dobrovoľného darcovstva krvi, poskytovanie ošetrovateľskej a samaritánskej služby

9. máj 1945 – obnovenie činnosti ČSČK a jeho poslanie, obnovila sa divízia ČSČK pre Slovensko

založenie osobitnej Pátracej služby ČK

vydávanie Zvesti Červeného kríža

Obdobie 1950 - 1989 - vzhľadom na politickú situáciu sa niektoré činnosti ČK vytratil, starostlivosť o zdravie ľudí prevzal štát

1953 - vznikajú zdravotnícke družiny ČSČK

šírenie zdravotníckej osvetly

aktívna pomoc pri očkovaní proti detskej obre

organizácia Vodnej záchrannej služby ČSČK

1956 – ČSČK pomáha maďarským utečencom po maďarskom povstaní

60-te roky – vznik hnutia za rozvoj bezpríspevkového darcovstva krvi, ČSČK začína oceňovať bezpríspevkových darcov krvi plaketaми prof. MUDr. Jana Janského

rozhodnutie o troch stupňoch plakety prof. MUDr. Jana Janského pre bezpríspevkové darcovstvo krvi (bronzová, strieborná, zlatá)

1982 – úspech ČSČK v získavaní BDK - prakticky všetka bežná potreba krvi v Československu je pokrytá výhradne bezpríspevkovými darovaniami krvi

november 1989 - pomoc utečencom z NDR

1939

1940

1944

1945

1948

1952

1953

1956

1957

1960

1970

1975

1982

1983

1989

1940 – založená Spoločnosť ČSČK v Londýne, organizovala sociálnu a samaritánsku pomoc českým a slovenským vojakom na západnom fronte, zbierky pre domáce obyvateľstvo

august 1944 – SČK aktívny v zdravotníckej pomoci počas Slovenského národného povstania – starostlivosť o ranených aj utečencov, zdravotná i materiálna pomoc partizánskym a vojenským skupinám, prevencia epidémii, sanitný vlak, charitatívna činnosť, záchytné stanice pre evakuovaných občanov, stravovacie akcie

všestranná humanitárna pomoc - sociálna samaritánska činnosť pre domáce obyvateľstvo, zajatcov, repatriantov

ošetrovateľská, sociálna pomoc, poradenstvo

8. máj 1948 – prvýkrát na návrh ČSČK oslava Svetového dňa Červeného kríža a Červeného polmesiacu v deň narodenia Henryho Dunanta, návrh prijala s pozitívnym ohlasom Liga spoločnosti Červeného kríža

po 1948 prešiel znárodnený majetok ČSČK do rúk zdravotníctva

1952 – prijatý Zákon o Československom Červenom kríži

pomoc zdravotníctvu v prevencii, nábor bezpríspevkových darcov krvi, organizovanie školení prvej pomoci, plnenie úloh v civilnej ochrane obyvateľstva

doplnková a ošetrovateľská služba v rodinách

letné detské tábory pre zdravotne postihnuté deti

zber liečivých bylín pre farmaceutický priemysel prostredníctvom dobrovoľníkov ČK

1957 – ČSČK začína zabezpečovať dobrovoľnú ošetrovateľskú službu a výchovu dobrovoľných ošetrovateľiek

70-te roky – začína sa organizovať dobrovoľná ošetrovateľská služba

1975 – vybudovanie rekreačného strediska ČSČK v Tatranských Mlynciach – Dom Henryho Dunanta

1983 – ČSČK prvýkrát udeľuje medailu Za záchranu života

Červeného polmesiaca v deň narodením Henryho Dunanta. Návrh prijala s pozitívnym ohlasom Liga spoločností červeného kríža. V období 1950-1989 vzhľadom na politickú situáciu sa niektoré činnosti Červeného kríža na našom území vytratil, starostlivosť o zdravie ľudí prebral štát.

1952

Bol prijatý zákon o Československom Červenom kríži.

1953

Vznikali zdravotnícke družiny ČSČK.

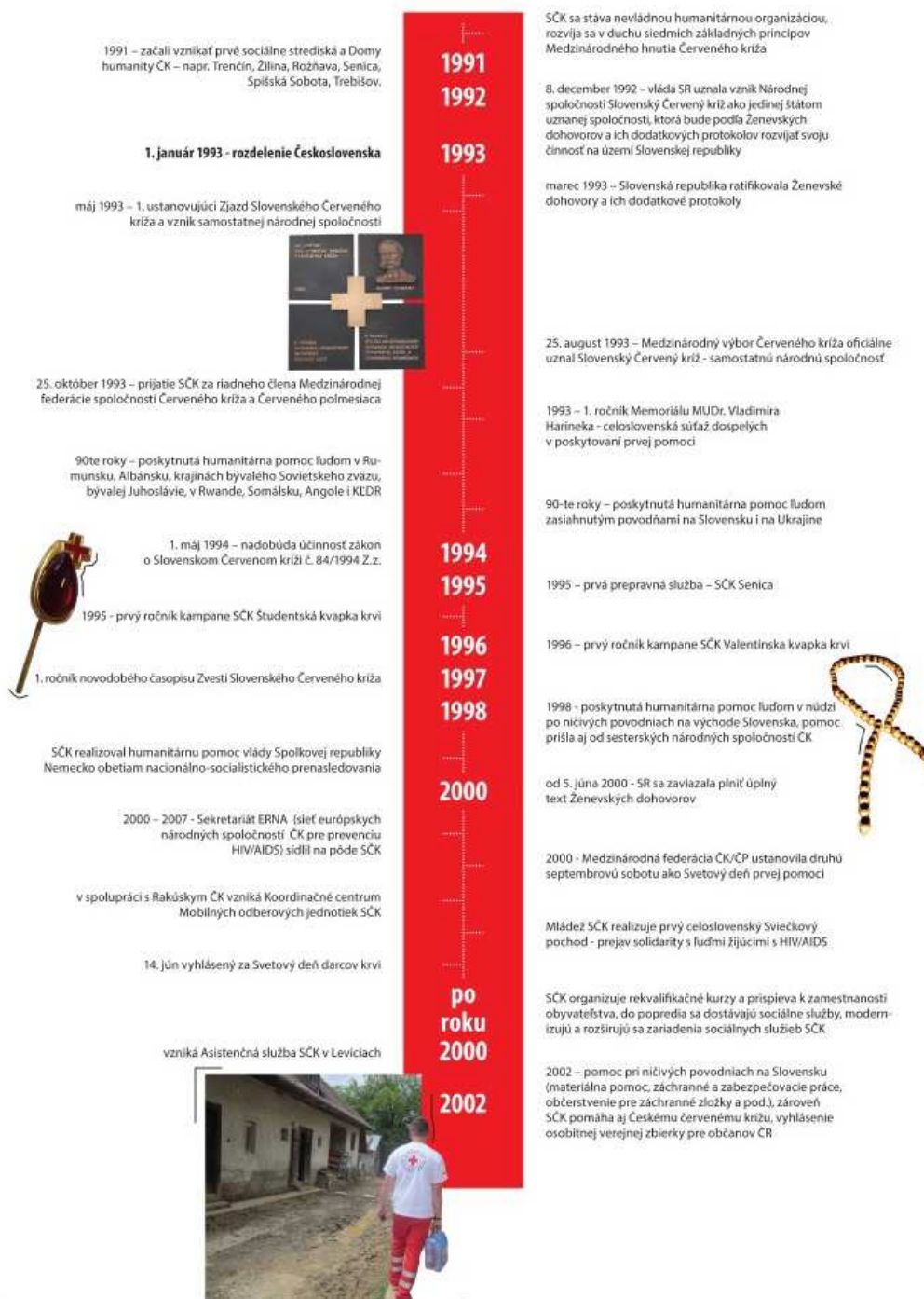
Pomocou zdravotníctva v prevencii organizovali nábor bezpríspevkových darcov krvi, školenia prvej pomoci, plnili úlohy v civilnej ochrane obyvateľstva. Šírili zdravotnícku osvetu a poskytovali doplnkovú ošetrovateľskú službu v rodinách. Tiež poskytovali aktívnu pomoc pri očkovaní proti detskej obrne, zakladali letné detské tábory pre zdravotne postihnuté deti. Založili Vodnú záchrannú službu Červeného kríža a organizovali zbery liečivých pre farmaceutický priemysel prostredníctvom dobrovoľníkov Červeného kríža.

1956

ČSČK pomohol maďarským utečencom po maďarskom povstaní.

1957

ČSČK začal zabezpečovať dobrovoľnú ošetrovateľskú službu a výchovu dobrovoľných

opatrovateľiek.

1960

Vzniklo hnutie za rozvoj bezpríspevkového darčovstva krvi, ČSČK začal oceňovať bezpríspevkových darcov krvi plaketami prof. MUDr. Jana Janského.

1970

Začala sa organizovať dobrovoľná opatrovateľská služba. Rozhodlo sa o troch stupňoch plakety prof. MUDr. Jana Janského pre bezpríspevkové darčovstvo krvi (bronzová, strieborná a zlatá).

1975

Bolo vybudované rekreačné stredisko ČSČK v Tatranských Mlynčekoch – Dom Henryho Dunanta.

1982

Veľký úspech ČSČK v získavaní bezpríspevkového darčovstva krvi, prakticky všetka bežná potreba krvi v Československu je pokrytá výhradne bezpríspevkovým darčovstvom krvi.

1983

ČSČK udelil prvú medailu Za záchranu života.

1989

ČSČK v novembri 1989 významne pomohol utečencom z NDR.

SČK sa stal nevládnou humanitárnou organizáciou, ktorá sa rozvíja v duchu siedmych základných princípov medzinárodného hnutia Červeného kríža.

1991

Vznikli prvé sociálne strediská a Domy humanity Červeného kríža v Trenčíne, Žiline, Rožňave, Senici, Trebišove a Spišskej Sobote.

1992

8. december 1992 vláda Slovenskej republiky uznala vznik Národnej spoločnosti Slovenský Červený kríž ako jedinej štátom uznanej spoločnosti, ktorá bude podľa ženevských dohovorov a ich dodatkových protokolov rozvíjať svoju činnosť na území Slovenskej republiky.

1993

1. januára 1993 sa rozdelila Československá republika

Marec 1993 – Slovenská republika ratifikovala Ženevské dohovory a ich dodatkové protokoly.

Máj 1993 bol prvý ustanovujúci Zjazd Slovenského Červeného kríža a vznikla samostatná národná spoločnosť.

25. august 1993 Medzinárodný výbor ČK oficiálne uznal SČK ako samostatnú národnú spoločnosť.

25. október 1993 prijali SČK za riadneho člena Medzinárodnej federácie spoločností ČK a ČP.

Konal sa 1. ročník Memoriálu MUDr. Vladimíra Harineka, celoslovenská súťaž dospelých v poskytovaní prvej pomoci.

V 90tych rokoch bola poskytnutá humanitárna pomoc ľuďom v Rumunsku, Albánsku, krajinách bývalého Sovietskeho zväzu, bývalej Juhoslávie, v Rwande, Somálsku, Angole aj KĽDR. Tiež bola poskytnutá humanitárnu pomoc ľuďom zasiahnutým povodňami na Slovensku a v Ukrajine.

1994

1. máj 1994 nadobudol účinnosť zákon o Slovenskom Červenom kríži č.84/1994 Z.z.

1995

Udial sa prvý ročník kampane SČK Študentská kvapka krvi®.

1996

Udial sa prvý ročník kampane SČK Valentínska kvapka krvi®.

1997

1. ročník novodobého časopisu Zvesti Slovenského Červeného kríža

1998

Bola poskytnutá humanitárna pomoc ľuďom v núdzi po ničivých povodniach na východe Slovenska, pomoc prišla aj od národných spoločností Červeného kríža.

SČK realizoval humanitárnu pomoc vlády Spolkovej republiky Nemecko obetiam nacionálno-socialistického prenasledovania.

2000

Od 5. júna 2000 sa Slovenská republika zaviazala plniť úplný text Ženevských dohovorov.

2000-2007 vznikol Sekretariát ERNA, sieť európskych národných spoločností ČK pre prevenciu HIV/AIDS a sídlil na pôde SČK.

Medzinárodná federácia ČK/ČP ustanovila druhú septembrovú sobotu ako Svetový deň prvej pomoci.

V spolupráci s Rakúskym ČK vzniklo Koordinačné centrum Mobilných odberových jednotiek SČK.

Mládež SČK realizuje prvý celoslovenský Sviečkový pochod – prejav solidarity s ľuďmi žijúcimi s HIV/AIDS.

14. jún bol vyhlásený za Svetový deň darcov krvi.

Po roku 2000 SČK organizoval rekvalifikačné kurzy a prispieva k zamestnanosti obyvateľstva, do popredia sa dostávali sociálne služby, modernizovali a rozširovali sa zariadenia sociálnych služieb SČK. Vznikla asistenčná služba SČK v Leviciach.

2002

SČK poskytoval pomoc pri ničivých povodniach na Slovensku (materiálna pomoc, záchranné a zabezpečovacie práce, občerstvenie pre záchranné zložky a pod.), zároveň SČK pomáhal aj Českému Červenému krížu, bola vyhlásená osobitná verejnú zbierku pre občanov ČR.

2004

SČK sa zapojil do európskej kampane Červeného kríža Bezpečnosť na cestách, pravidelne spolupracuje s Policajným zborom SR na preventívnych aktivitách. Začala sa desať ročná spolupráca so spoločnosťou Kraft Foods – podpora modernizácie sociálnych služieb SČK.

2005

Výrazný úspech SČK kedy zorganizovali európsku súťaž ČK v prvej pomoci (FACE) vo Svidníku. Pomoc SČK zahraničným spoločnostiam ČK/ČP (Sumatra, Pakistan, Rumunsko) v spolupráci so Švajčiarskym a nemeckým ČK sa Slovenský ČK zapája do výstavby vzdelávacieho komplexu pre siroty na severe Sumatry.

2007

Národná rada SR prijala nový zákon o SČK a o ochrane znaku a názvu Červeného kríža a o zmene a doplnení niektorých zákonov (460/2007 Z.z.).

2008

Do platnosti vstúpila nová legislatíva v oblasti výučby prvej pomoci – kurz prvej pomoci sa stáva povinným pre všetkých žiadateľov o vodičské oprávnenie. Ministerstvo školstva SR a SČK podpísali Dohodu o vzájomnej pomoci a spolupráci.

2009

Ministerstvo obrany SR a SČK podpísali Dohodu o vzájomnej spolupráci.

2010

Zloženie Call centra – núdzová linka sociálnej pomoci v Leviciach, terénne sociálne služby, SČK rozširuje poskytovanie terénnych sociálnych služieb v regiónoch, rozširuje sa asistenčná služba SČK v zdravotníckych zariadeniach. Ministerstvo vnútra a SČK podpísali Dohodu o vzájomnej spolupráci.

2011

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a SČK podpísali Zmluvu o vzájomných vzťahoch a spolupráci.

Vznikol nový projekt na podporu bezpríspevkového darcovstva krvi prostredníctvom sociálnych sietí v spolupráci so zdravotnou poisťovňou Dôvera – mojakrvnaskupina.sk

2012

8. februára 2012 vláda SR a SČK podpísali Zmluvu o vzájomných vzťahoch a spolupráci. 2013 SČK sa stalo súčasťou projektu prvej pomoci Krajina záchrancov.

2014

Rozbehla sa dlhoročná a široká spolupráca SČK so spoločnosťou Kaufland – podpora bezpríspevkového darcovstva krvi, humanitárnej a sociálnej činnosti, prvý ročník kampane Pomáhame potravinami. Ministerstvo zdravotníctva SR a SČK podpísali Zmluvu o vzájomných vzťahoch a spolupráci.

2016

SČK sa stalo partnerskou organizáciou pri distribúcii materiálnej pomoci v rámci dlhodobého Operačného programu FEAD (Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby) ročne distribuuje viac ako 200-tisíc potravinových hygienických balíkov.

2017

Projekt Mobilita v regiónoch – Nadácia KIA Motors Slovakia podporila činnosť SČK darovaním 37 áut pre všetky územné spolky SČK.

2017-2018

Spoločnosť Kaufland darovaním 10 špeciálne upravených vozidiel pre vozičkárov podporila terénne sociálne služby SČK.